

اورنبورغ اوچون

سنه لك بهاسی ۳ صوم « تین
یارم سنه لگی ۱ « ۵۰ »
اوچ آیلغی. ۱ « »

چیت شهرلرکه

سنه لك بهاسی ۴ صوم « تین
یارم سنه لگی ۲ « »
اوچ آیلغی ۱ « ۲۰ »
بر آیلغی. ۰ « ۵۰ »

چیت مملکتلرکه

سنه لك بهاسی ۶۰ صوم « تین
یارم سنه لگی ۳ « »
اوچ آیلغی ۲۰ « »

اورنبورغ ژورنال «دین
ومعیشت» تلیفون نومر ۲۸۹

بره ملاب
۱۲ تین

دین و معیشت

ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صوامع
وبیع و صلوات و مساجد یذکر فیها اسم الله
کثیرا ولینصرن الله من ینصره ان الله لقوی عزیز

زمان تاسیسی ۳۱ دیکابر ۱۹۰۶ سنه سنده

۳ نچی سنه

یارلرگان یازو

لرنی اوزگارتورگه

اداره اختیارلیدر.

باصلمغان بازولر

کیرو قایتارولماز.

مارقه سز خطلر

قبول ایدلماز.

آدرس آلماشتر

رغہ ۲ تین آلدر.

آدریسی آچق

یازولری اوتنوله

آدریسی مقاله لر

درج ایدلماز.

هفته ده بر مرتبه نشر اولنان دینی، فنی، ادبی و سیاسی ژورنالدر

شهر ایچی شا کردلرینه یلغه ۲ روبله ۵۰ تین چیت شهر شا کردلرینه یلغه ۳ روبله در.

مسئله

حرمتلو محرر افندی!

دین و معیشت ژورنالینکزه اوشبو سواللر مزغه
جواب یازماقنکزی استر جا ایدرز.

۱ نچی سوالمز (دین و معیشت) ژورنالینکزننک
نومره سنده ردالانقلابیون سرلوحه لی مقاله نکز یازوله
شول نه دیکان سوز بوله نحو قاعده لرینه تطبیق
قیلغانده ردانقلابیون دیو یازمق تیوشلی دگلمی بزم
بلشچه (ردانقلابیون) اضافہ مصدر الی المفعول
اولوب ردالانقلابیون کیراک بوله دور.

۲ نچی بزنگ طرفلرده (ودک) میتنک مایی صا-
بون فایناتلر شول مای ایله فایناتلغان صابون برلن
استعمال درست می اولور ماهیتی منقلب اولور می؟
قراغل قریه سنده عبدالله بن عبیدالله

اداره

برنچی سوالنک جوابی سز ایتکانچه ده درست در.

فهرست

مسئله

نکاح غیر رسمی

میراث مسئله سی

تسبیح حقنده

موسی بیکییف که

وقفیه صورتی

تنبیه

قل الحق ولو کان مرا

شعر

تورلی خبرلر

خارجی خبرلر

اورنبورغ خبرلری

اداره دن جوابلر

مالم یرد فی الظنیر. من ذلك قوله صلى الله عليه وسلم
من ترك الجمعة ثلاث مرات من غير ضرورة طبع الله
على قلبه رواه احمد والحاكم وصححه فيعاقب على
تركها اشد من الظنیر ويثاب عليها اكثر. ولان لهاشرو
طا ليست للظنیر تأمل) ردالمحتار باب الجمعة
ج ۱ صحیفه ۵۵۹.

نکاح غیر رسمی

نکاح شرعی توکلی

عزتو دین و معیشت اداره سینہ

رسمی اولمیان جاستنی نکاح لرنی جمعیه اور نیور-
غیه اسلامیہ نکاح سانامای بو غیر رسمی نکاح له متزو-
جان نچه سننار عمر ایتوب بر وقت ما بیننماده منافرت
اولوب خاتون بو ایردن کتما کچی اولسه جمعیه
مذکورہ به عریضه ویرور و حکمہ مذکورہ تفتیش ددر
واقع بوزوجین ننگ ما بیننہ اولان نکاحی رسمی تابماسه
خاتون غه امر ایتار اوزینک دل خواهینہ نکاح لنمک
ایلان بز لر و بوننگ له مبتلا اولان بعض امام لر تحیرده
مز چونکه شرعا عقد نکاح شاهدین حضورنده زوجین
ننگ ایجاب قبولندن عبارت اولان ارتباطدر کتب
فقہاننگ المزدہ اولان لرنده رسمی وغیری قیدلر
کورنمکنندن بو امر ده متوقف لنوب نه قیلماغه بامای
مزلر و بوندای خاتونلر مذکور جمعیه اسلامیة دن ویرلان
امر له بعض امام لر لایبالی ایکنچی گه نکاح قیلدر لر.
ایدی اواگی نکاح فسخ ایلمی ایکنچی به نکاح نچک
صحیح اولا؟ یا ایسه اولکی نکاح نظام نفی ایتدکنندن
نکاح اولمایی؟ و بو زوج ثانی دن وجودگه کلان بالا-
لرنک نسبی شرعا بو زوج ثانی دن بولامی؟ جمعیه
مذکورہ ننگ البتہ بر شرعی سندی بولور غه کیر الک بز
لر ایرشه آلمغان بولورمز بو اشتباهمزی خل قیلر
مجلده بیان ایتلسه ایدی بو امر ده معلومات اداره سینہ

لکن بو اصله ردالمارقین الذین هم الانقلابیوندر.
تخفیفاً (رد الانقلابیون) دینلمشدر. بو جواب صدیق
الامینی جنابلرینده جوابدر.

۲ نچی سؤالنک جوابی خالص میتہ مایندن باصا-
لغان صابونک بلکه خصوصنہ روایتلر واردر.
فقط بز کوره آلمدق اما دهن نجس دن یا صالغان صا-
بونک، طهارتنه توبانده یازیله چق بزازیہ عبارسی
کافی بولسه کیراک (وقع عند الناس ان الصابون
نجس. لان وعائه لا یغطی قیقع فيه الفأرة ویلغه
الکلب. وهذا باطل لان الاصل وهو الطهارة لا یترک
بالاحتمال. ولئن سلم فقد تغیر بالکلیة وصار شیاً
آخر فیفتی بقول محمد رحمه الله تعالی حتی ان الد-
هن النجس لوجعل صابوناً طهر. بزازیہ بهامش
الهندیة.

ج ۴ صحیفه ۲۲ فی کتاب الطهارة السابع فی النجس
همده خالص میتہ مایندن غنه یا صالغان صابون
بیک نادر در البتہ اکاکوب وقتده زکاتلی حیوانلر
ماییده قوشیلدر. بنا علیه صابون یا صالغان مای خالص
میتہ مایی غنه اولمایی دهن نجس بوله در. یوقاریده کی
روایتکا بناء دهن نجس دن یا صالغان صابون امام محمد
رحمه الله فاشنده طاهر در.

مذکورہ عبارتک (فقد تغیر بالکلیة وصار شیاً
آخر) تعلیلند بنا خالص میتہ مایندن یا صالغان صابونک
ده طهارتی آکلاندر. فقط بو آکلانہ غنه دیه کنر.
یوقسه خالص میتہ مایندن یا صالغان صابونک طاهر
بولو چیلغینه بونص توکلدر.

جمعه نمازی اوقیلر تورغان بر شهرده بلا عذر شرعی
قصدا بر آدم جمعه نمازینہ بارمایی خانه سنده اویله
نمازی غنه اوقیسه بو کسی گناہلی بولمیی؟ یوقسه
ثوابد نغنه محروم بولمیی؟ محمد نور قانیفی

اداره

بو کسی ثوابدنده محروم بوله گناہلیده بوله در.
(قول آکد من الظنیر ای لانه ورد فیها من التهید

کبی بعض امام افندیلر نك شفاهی افاده لر نندنده
آکلانتمده ر.

اونکان سنده یاز سامده التفات ایدلمای درج ایتمیدیلار.
بلده ساریفده آخوند قیبلای

اداره

میراث مسئله سی

بو مدعامزنی اثباته ایچون آرتق دلیل کتورمکا
حاجت بولماسه ده فقط ایضاح ایچون بر نچه وجه دن
دلیلار ذکر ایتمکنی مناسب کوردم.

۱ نچی اول وهلهده وصیت ایله بیوروب صونکره
خاتون و صبیان طایفه لرینه ده میر اثن نصیب باراغنی
اجمالا بیان ایدلمه سی بو امرده شارعنک اعتنا ایتمه.
سینه دلیلدر اعتنا ایدلمک عادتده بیکرک مهم والوغ
اشکه مخصوص اولدیغیچون ورثه گه لایقنچه میراث
بیرمک غایت مهم امر ایدکنی و بو تقدیر سهام مسئله
سینه مجرد عقل کفایه ایده چک دکل ایدکنی کورساته.
در.

۲ نچی اول وهلهده ورثه به مال متروکه دن نصیب
بار لیغنی اجمالاً بیلدروب صونکره تفصیلی ایلان هر
بر وارث نك سهامنی تعیین ایتمکی موندن آری تغییر
وتبدلنی قابل اولمیان بر حکم مبرم بولوینی
کوستره در.

۳ نچی جناب باری سائر تکالیف لرده اولان امر-
لرنده بعضا علماً راسخین نك فکر وملاحظه سینه مساعه
ویردیکی حالده بو متروکه دن سهام لرنی تعیین وتقدیر-
بر ایدلمسی خصوصنده هیچ بر کمسنه نك فکر وتقدیر-
ینه مساعه قالدیر ماینچه کندسی بالذات تعیین سهام ایدوب
نصوص قاطعه ایلان بیان بیورمه سی.

۴ نچی بو بیان اثناسنده (بو صیکم الله، وصیه من
الله) دیه ذکر ایتمه سی. چونکه وصیت الله تعالی دن
اولورسه ایجاب طریقنچه قطعی حکمندن عبارة اولد-
یغیچون هر مسلماننک مونکله عمل قیلمه سی لازم خلا-
فنده اولمق اصلاً جواز بولغنی ایجاب ایده در.

۵ نچی (اباؤکم و ابنائکم لا تدرون ایهم اقرب لکم

بز بو توغریده نکاح غیر رسمی نی نکاح شرعی و بنا
علیه زوج ثانی ایله توروب اراده حاصل بولغان اولاد
نك نسبی زوج اولدندر دیمکه بشقه شرعی بر یول
طابا آلمایمز بو سوز مزده روایت فتاوی هندیه عبا-
ره سیدر که اولده شولدر. (غاب عن زوجته البکر. فتزوجت
وجأت باولاد ارادعت الطلاق واعتدت وتزوجت
بأخر وولدت اونفی ایها زوجها فاعتدت وتزوجت
بأخر فولدت فالولد عند الامام الاول نفاه الاول او
ادعاه الثاني اونفاه لاقل من ستة اشهر او اکثر من
سنتين وللمزوج الثاني ان يدفع الزکاة الیهم وتقبل شه-
دتهم له کذا فی الوجیز للکردری. وروی عبدالکریم
الجرجانی عن ابیحنیفه رحمة الله تعالی ان الاولاد للز-
وج الثاني ورجع الی هذا القول وعلیه الفتوی کذا
فی التجنیس وهکذا فی فتاوی قاضیخان والسر اجیه. وبه
افتی الصدر الشہید. وقال الامام ظہیر الدین الفتوی
علی انه للاول لان الولد للفراشی بالنص ولوکان
الاول حاضرًا والمسئلة بحالها فالولد للاول کذا فی
الوجیز للکردری. هندیه ج ۱ صحیفه ۳۳۱ فی النکاح الفاسد
بو عبارتده (ولوکان الاول حاضرًا والمسئلة
بحالها فالولد الاول) دیکان سوز عین ما نحن فیه ده
کی مسئله نی بیاندر. بنا علیه بو مسئله ده بالار بلا خلاف
زوج اوانکی بولوی آکلاندر.

مع مافیہ جمعیت اسلامیه نك زوجین آراسنده فی
نکاح مشروعی رسمی طابا وچیلق ایله گنه خاتوننک دل
خواهنه نکاحلوینه امر ویردکندن بزم خبرمز یوقدر.
بو قیدی احتیاطله تلقی تیوشلیدر. معتبر (معلومات)
مجلسنده بو توغریده کوزلجه ایضاح ویرلمه سی
منتظر در. بویله خصوصاتده تعیرده اولانلر نك کو-
بلکی اداره مزه کالکان مکتوبلر دن مستبان اولدیغی

قیلغوچی کشی دینندن آیرلوب تخیل فی النار اوله -
چغنده اصلا شك شبیه یوقدر.

دخیده علاوه قیلراق دیامز که مال متروکه دن وارث
لرکا تعیین ایدلمش سهام لر مقادردندر علماً شرع
دیمشدردر مقادرده عقل ایلان اش قیلنماز شارع
نیندای اولچا و مقادرده تعیین اینکان بولسه شول
روشنه عملی اجرا ایتمک بنده ننگ بورچیدر حکمت
عقلیه سنی طلب ایدلماز مثلاً اعداد رکعات ایرته نمازی
ایکی رکعت مشروع بولغان اوپله نمازی دورت رکعت
شروع بولغان مونده هیچ بر اونک حقی یوق ایکیسی
ده بر تیکز بولورغه کراک ایرته نمازیده دورت
رکعت بولورغه تیشلی ایکیسیده کوندزکی نمازلر
بیت دیورکه اوشانداق ایرته نماز ایکی رکعت بولغاچ اوپله
ده ایکی بولورغه تیشلی تابام که چونکه کشی لر ننگ شغلی
واشای و قتلری اوچون آسان بولور دیورکه هیچ
کم ننگ پر اواسی یوق بو سوزلر مدن آنکلاشلماسون
شارع هیچ حکمتسز عبث اشلارنیده بیوره ایکان
دیب بزوم عقلمز حکمت اسرارنی احاطه قیله آلمغا
چده نفس امرده حکمة اسراردن حالی بولوی لازم
توکل.

شونکیچون بز مسلمانلر عقل و فکر مزده ایرشماکن
اشارده حکمة و اسرارنی شارع ننگ اوزینه طاپشروب
امرینه بوی صونماقندن باشقه چاره مز بولماسقه
تیشلی. تنظیر طریقچه بر سوز ایتامزلر الوغ پادشاه
اوزینک ایکی مأمورینک بر سنه بش یوز صوم
آخیرینه بر مک صوم ناغراد تعیین ایدوب یارلیغ
بیرسه خزینهدارغه شوشی یارلیغ بوینچه آچه بیر
دیب فرمان ایتسه بو ایکوی خزینهدن آچه آورغه
بارغاچ خزینهدار یوق مین ایکوینده بر تیکز بیرا
من ایکیسیده پادشاهنک مأموری بیت دیار که حقی
اولورمی؟ البته اولماز دیه جواب بیراچکسز.

بناعلیه بو خزینهدارغه مونک آیرماسنی و حکمتنی
پادشاهنک اوزینه طاپشروب امرینه اطاعتنی تیشلی تابامز.

نفعاً) دیه ذکر ایدوب بو خصوصنده بنده لر ننگ فیم
و ادرا کلاری کم گه نی مقدار بیورور که تیشلی ایدکنی احا
طه قیلماقندن عاجز ایدکلرنی اشعار بیورمه سی.

۶نچی (فریضة من الله) دیه ذکر ایتمه سی. یعنی
بو تعیین و تقدیر سهام الله تعالی ننگدر غیرینک دکل
در دیمک اولور.

بس بو روشجه تأکید ایلان ذکر دن معلوم بولا
در بو اورنده بنده ننگ دخلی و فاتناشی بولورغه اصلا
بجال یوقدر.

۷نچی بو احکام و تعیین اسهام آیه لرینک ختامنده
تلك (حدود الله) دیه ذکر ایدوب مونکا مخالفة ایدنلره
بیک قورقنچلی و عیدلر کیتورمه سی بز مونده بو ایکی
آیه ننگ حاصل معنا سنی کنه بیان ایدمه مز حاصلی بودر:

بو ذکر ایدلمش امر لر الله تعالی ننگ حدودی و چیکلا
مش چیکلاریدر کم ده کم الله تعالی یه و آنک رسولینه
اطاعة، بوی صونب بو چیکلانمش امر لر نی بیرنه
کیتورسه و اول جمله دن در ورته ننگ سهام لر نی الله
تعالی ننگ تعیین ایتدی وجه اوزره بلا زیاده ولا
نقصان اربابنه تسلیم ایتمک ایلان عمل ایتسه الله
تعالی اول کمسه بی رحمة یورطی اولان جنتینه کرکزب
منکولیک حیاته ایرشدرر بو حال مؤمن اوچون الوغ
فوز و مقصوده وصولدر.

و بالعکس بر من الله تعالی یه و آنک رسولینه مخالفة
قیلسه الله تعالی ننگ چیکلامش حدودلرندن تجاوز قیلسه
آرتدرو پاکیمتو ایلان «و اول جمله دندر میراثدن
بولغان سهامنی آرتدرو و کیمتو» الله تعالی اول کشنی
مخلد تهوغغه کرکوزور آنکار آنده بیک خورلقنی مو
جب اولغوچی عذاب دائم اولور سوره ۴نچی آیت
۱۲نچی ۱۳نچی بو ایکی آیه دن معلوم اولدیغنه کوره
مال متروکه ده حقلری اولان وارث لر ننگ قرآنده تعیین
ایدلمش حصه لر نی اوز کار تمانچه بیرمک قطعاً فرض
آرتدرو کیمتو ایلان اوزگار تمک قطعاً حرام.

و بو اوز کار تونی درست دیب اعتقاد ایتوب عمل

کرمش بر حالتدر ا کرده مشقتسز گنه فوللرینه کوب
مال کرسه هوا هوس نفس آرزوینه کیتوب رزالت
وهلا کته دوچار اولماقلریده بیک قریبدر حال حاضره-
مزی ملاحظه ایدن کسه بونی انکار ایده مز.

نتاککه عرب شاعری دیمشدر:

ان الفراغ والشبابه والجدة مفسدة لاهراً ای مفسدة
یعنی اشسزایک یاشلیک ماغه بایلق بو اوچسی
کشی نك فسادینه سبب اولان شی لرنك کاملی در. اما
ایر کشی اشی کوب راصخودی، چوق عقلیک نق بولغان
سبیلی مونتک خلافته در. رابعا ایر کشی هر تورلی
فائده لی اشلرکا وکشیلرکا فاتناشوب کسب و تجارة اوچون
اوزاق سفر لر و مشقتلر نی تحمل قیلماغه اهل و اقتدار لی
بولغانندن قولینه مال کوردیسه ده آنی آرتدر مق
اجتهادنده بوله در مالی نی قدر آرتسه خیرات یو-
لینه صرف قیلماقنی آرتدر ورغده طروشه در مکتب
مدرسه لر کوپر لر حسته خانه ویتیم خانه ار تعمیر
وفقییر و مسکین لر تربیه سی کبی اما خاتون کشی
اهلیتی و اقتدار ی بوله غانی اوچون مونتک خلافتک در
مونکا تجر به شاهد در عالم دن ادنی خبری اولان کسه
مونی انکار ایده مز.

اوشبو ایضاهه زنی تقدیم ایلان بر ابر بتون روسیه
مسلمانلر یزک دینی و دنیاری فائده لرنی کوزلاب استقبلا
لده مسعود بختیار اولمه لری اوچون جان دلدن سعی
وغیره کوستر مکاری در عینده ایدیلیمش و کندیلرینیده
دین مبین اسلامنک حامیسی و ملت نك حقیقی خادمی
دیه تانمش محترم (عوض دارستویننی دوما وکیل لرن مز)
ضیالی دیپوتاتدر مز دن مله و انسانیه نامنه اوتنه مز که.
مسلمانلر غه متعلق اشلر ده قایسی توغروده بولسه ده
بولسون بیدلر نکز نك مسلمانلر طرفندن وکیل ایدوک-
گزنی خاطر نکز ده توتب اشنگ عاقبتنی ملاحظه ایتوب
ضرور بولسه علماء و ارباب ملتیه مر اجعت له اش کور-
سانکز ایدی. بیله اولدقده مله اوچونده سز حر متلولر
اوچونده اش قولایلر اولب مله نك ده جنابگز حقنده

ایمدی ما نعن فیه ده شارع حکیم هیچ اشنی
فائده و حکمتسز اشلامی جمیع اشیانی عالم نه اشلا-
سه ونه اسر ایتسه بنب امر ایتدر دیب اعتقادمز
بوله توروب نیچون سبعا وطاعة دیو امرنی بجای
کیتوریمیز ونیچون او هام خیالاته قاپلهر اقی مساواة
کیراک ایر برلان خاتونغه تیگز میراث بیرور که
کیراک دیه باغروب بوش بوغازلیق قیلهمز.

و حالانکه درست فکر و عقل سلیم ایاسینه ما نحن
فیه اولان میراث مسئله سنده بر نچه حکمت لرنیده
فیم ایتار که ممکن شوکا مقدمه اوچون بر ایکی سوز
سویله جکه مز. اکر ایتولسه خاتون طائفه سی ایر لرنکا
نسبة عاجزه لردر.

آنکیچون آلارنی ایرلاری و آتا آنالری چغوب
یورودن کوب وقت منع ایته لر ثانیاً عقل لرنده
نقصان سببلی حیله مکر لرنکا آلدانوجانلر ثالثاً ایر لرن
کبی کشی لرنکا آلاشسه لر آبروی ناموسلرینه طوقنه
تورغان تهمت لرنکا توشولری خونیده یوق توگل
بولای بولغاچ آلاغه میراث مالندن حصه ایر لرنکی
دن کوب برک لاقل تیگز بولور غه تیوشلی ایدی دیب. موندن
جواب بیرور کوب وجه ایلان. اولاً خاتون نك نفقه
سی بارلغی ایر موبنده بولغان اوچون راصخودی
آز بوله در. ایر نك راصخودی کوب چونکه یورطیر
آطون اوطون پچان جمیع خواجینی ایر حاضر لی-
در راصخودی کوب کشی کا مالک کوب بیرورکا تیشلی
مونی انکار ایده چک کسه بولماز ثانیاً ایر لرن غالباً
خاتونلر غه نسبة خلقتنده و قوتنده و عقلنده اکمل در لرن
شول اجلدن ده مناصب دنیاویه و دینیه لر کا مستحق لرن-
در پادشاه امام قاضی مفتی الک کبی خاتونلر ایسه مونک
خلافتنده در خاتونلر هم شهادتده ایکسی بر کشی اورنینه
حساب ایتوله در. اکمل و افضل اولان کشی آرتق انعا
مکه مستحق در.

ثالثاً خاتونلر قایل العقل و کثیر الرغبة در. هوا هوس
نفس مرادیله مودیلر غه ایارمک آنلر ده طبیعی شکلکه

زياده تشكرارنى موجب اوله چغنده شبهه اولتمز.
خوش صاغ او اونكز.

اورنبورغده بشنچى جامعك امام زاهدالله كشايى .

تسبيح حقنده

بو حقده علماء متقدمين آراسندهه اختلاف بو
لدفندن سيوطى جنابلىرى المنحة فى السبحة نام رساله
تأليف ايتدى كى محمد عبدالحى الهندى جنابلىرىده
نزهة الفكر فى سبحة الذكر نام تأليف لطيف تأ
ليف ايدوب بلادمزده مشهور تسبيح نك . مشروع
ايدكى اثبات ايله مشلر .

نزهة الفكرده بارماق ايله صانماق حقده بولمىش
حديث لرنى نقل ايتدىكى بعدنده اشبو حديثلارنيده
ذكر ايدودور (اخرج ابو داود عن عائشة بنت
سعد بن ابى وقاص عن ابيها انه دخل مع رسول
الله صلى الله عليه وسلم على امرأة وبين يديها
نوى او حصى تسبيح به فقال اخبرك بما هو ايسر
عليك من هذا او افضل فقال سبحان الله عدد ما
خلق الخ واخرج ابو داود فى باب ما يكره من
ذكر الرجل عن ابى نضرة حدثنى شيخ طفاده قال
تشويت ابا هريرة بالمدينة فلم ار رجلا من اصحاب
رسول الله صلى الله عليه وسلم اشد تشميرا ولا
اقوم على ضيف منه فبينما انا عنده يوما وهو
على سريره معه كيس فيه حصى اونوى واسفل
منه جارية له سودا وهو يسبيح بها حتى اذا
نقد ما فى الكيس القاه اليها فجمعته فاعادته فى
الكيس فرفعته اليه فقال الا احد تك عن رسول
الله الحديث .

واخرج احمد عن يونس عن امه قالت رأيت
ابا صفية رجل من اصحاب رسول الله صلى الله عليه
وسلم وكان جارنا قالت فكان يسبيح بالحصى

واخرج ابن سعد عن حكيم ان سعد ابن ابى وقاص
كان يسبيح بالحصى واخرج ابن ابى شيبه فى مصنفه
بن مولى سعدان سعدا كان يسبيح بالحصى والنوى
واخرج احمد عن القاسم بن عبد الرحمن قال كان
لابى الدرداء نوى من نوى العجوة فى كيس فكان
اذا صلى الغداة اخرجهن يسبيح بهن حتى تنفد واخرج
ابن ابى شيبه عن ابى سعيد الخدرى انه كان يسبيح
بالحصى فيذه الاخبار تنادى باعلى النداء ان العد
بالا نامل والنوى والحصى وامثال ذلك امر مندوب
قدرغب اليه النبى صلى الله عليه وسلم وأقر عليه
واختاره اصحابه نجوم الاهتداء فمن حكم بكرامة
ذلك فقوله مردود عليه لا ينبغي ان يعول ويعتمد
عليه ومن المعلوم انه لا فرق بين العد بالنوى
وامثاله المنشورة وبين العد بالنوى واشباهها المنظور
مة فاذا ثبت جواز الاول ثبت جواز اتخاذ السبحة
واخرج ابو نعيم فى الحلية فى ترجمة ابى هريرة
عن نعيم بن محيريز بن ابى هريرة عن جده ابى
هريرة انه كان له خيط فيه الف عقدة فلا ينام حتى
يسبيح به واخرج ابن سعد عن فاطمة بنت الحسين
بن على انها كانت تسبيح بخيط معقود فيها .

واخرج الديلمى عن على قال قال رسول الله صلى
الله عليه وسلم نعم المذكر (السبحة) اشبو احاديث شر
يفهون جوازي عنه دگل بلكه سنت تقريرى ايدكى ده
آچق آنكلانه دور عليكن امرى البتة وجوب او چون
دكل اولدفندن كرك بارماق كرك تسبيح ايله بولسون
هر ايكسى سنت دور .

غلطدن امين بولنسه بارماق ايلان افضل يوقسه
تسبيح ايله افضل ديه علماء كرام تصريح بيور مشلر
مشايخ كرام ومريدين لرنك اورادى ايسه بزم كسى
بوز مرتبه گنه اولمى نچه منك لرن ذكر ايله مشغول
اولدفلرندن غلظدن امين لك او چون تسبيح افضل
ايدكى ده هر كهگه معلوم دور .

آدم نه قدر بارماق ايله صاناغانده غلظت قلميم

موسی بیکیف جنابلرینه

بر ایکی سوز

اوتکان نومردان مابعد

همده بو عصره قدرحمد اولسون هیچ کم بو کتب
معتبره دینیلهرمزی چوبلککه چفاروب طاشلاومرتبه
سنده مبعوض ومنکر کورکان بر آدم یوق ایدی!
بر بر وقتده خلاف نص اولهرق بو کتابلر سوزی
ایله عمل قیلوچی باریمی؟ اگر بولا فالسه دین نا
منه اولهرق کوستروکزی تمنی ایدهرز. لکن نص
مجهل بوادقندن مجمع علیه بولغان مسئله بولماسون.
والا بوسی عین نص برله ثابت بولغانلر صره سندن
محسوب. اگر بویله بر مسئله کوسترسانکز مأجور
بولورسز. بوقسه زمان زمان حریت دیبکنه ابوالعلاء
سوزینه ایاروب نصنی یا اجماعنی طاشلاب عقل کا مؤ
من بتونلای ایاروب کیتماس والا شیخ نجدینک
جناب الله آدمعه م غه سجده برلن امر قیلدقی زمانه
جناب اللهغه عقلی ایلان فکرلب انکار قیلوب: «انا خیر
منه خلقتنی من نار و خلقته من طین» دیو جناب اللهناک
درگاه رحمتندن سورلمش بولدقی کبی بزده ابو العلاء
نک: عقلنکزه ایارنکز سزه عقلنکز نبی رسول دیکان
سوزینه ایارساک شولای بولورمز. جناب الله بوندان
بارچه مزی یراق قیلسون. لکن بن اویلیم موسی
افندی نک بو قهستانی وابن العابدین کبی دیکان سوز
لرینه ردالمحتارده باب اجتهاد بو زمانه زده مسدود
دیکان سوزلر سبب بولورغه کرک. همده بو مبارک
لار اشترایکون تساتسیالینر مه فکرار کابیک بعیدلار
بولغانلر بوده موسی افندی کبی لره اییک خوش کو-
رنمی. اگر بو مبارکلر شول قدر علم وشول قدر
تحقیق وشول قدر اجتهادلری ایلان کتابلرینه بر ایکی
کنه سطر بولسون صوقر زندیق ابو العلاء
سوزی کبی سوزلرنی یازغان بولسه لر ایدی بو بیوک
ذاتلر نک موسی کبی لر آیاق طابانلرین اوبارلر

دیسده غلط اوله چقدر غلط اولغان تقد یرده فرضا او
توز اوچ مرتبه تسبیحنی اوتوز دوره ایتمسه ثواب
موعودی فوت اوله دور چونکه شارع نک. بر عددکه
قصر قلماقی حکمتدن حالی دگلدر بو ثواب ایسه فقط
شونده غنه در.

۴۰ ح. ش افندی نک علیکن ایله امر ضدینک
کراهنی موجب بولسه قاعده اصولینکه بناء دیدکی
سوزی اولا مختلف فیه دور ثانیاً وجوب اوچون
اولان امر دور ثالماً ضدی مأمور به نی مفوت اولسه
بو یرده ایسه بارماق ایلان صانامق واجب اولمادیغی
کبی تسبیح ایلان صانامق بارماق ایلان صائب تسبیح
ایتماکنک سنیت یا استحبابقنی مفوت دگلدر یعنی
نی طریقه صانالمسه ده سنتنی قلعان بوله دور.

ینه م. ح. ش افندی نک اون ویکرمی تسبیح
بر کره الله دیمک کفایه در دیلر دیب نقلی صحیح
اولغان تقد یرده معناسی تیل ایلان ایلمک کفایه دیکان
سوز دور بلکه تیل ایلان ایبارکه حاجتده یوق چو
نکه ذکر حقیقی لطائف حمسه اولان قلب روح الخ لر
ایلان اولسه قلب نک حرکتی نک ایسه سرعته ده صو
فیه صافیله اوزلری حیرانلر قول ایلان نی قدر تیز
طارتلمسه ده قلب که ایارمک ممکن دگل دیلر شول سبلی
بعض لر نک نفی اثباتنی بر نفسده بر منکده بر
مرتبه قلب ایلان ذکر ایتدکنی روایت ایده لرینه بر
آدم ریاء تسبیح توتسه آنک اوچون مشایخ کرام مسؤل
دکل آلا حقه ده تسبیحنی کوبراک استعمال ایداچی
کمشخناوی حضر تلمریده بویله دیور واما ما الفه الغفلة
البطلة من امساک سبحة یغلب علی حباتها الزینة وغلو
الثلثین ویمسکها من غیر حضور ولا فکر ویتحذث ویسمع
الاخبار وهو یحک حباتها بیده ثم اشتغال قلبه واسانه
بالامور الدنیویة فهو مذموم مکروه...

امام عبدالله المعادی

ایدی! یوقسه ابو العلاء کبی صوقر زندیقنی بولاره می؟ قیاس قیلنور فرق بین الارض والسما یراق. لکن بو مبارکلرنک کندلری صونکغی راقه کشی بولدفاریندان اهل زماننک نه کیفیتجه کینه. چاکن بیلوب دین اسلامنک فارما فارشوق بر بالا. لار اوینچغی کبی بولوب قالاچاغن بیلوب: اگر بولاش بیلله کیتسه یعنی هر کم اجتیاد دعوی قیلله باشلاسه دین اسلام وشریعة عزاء محمدیه تیز ارا ده غائب بولاچاغن بلیکانلر. قاراب قارانکر ابو العلاءنک کم ایدکی علماً دین فاشنده بیک معلوم. حاضرده شونی نبی مرسل کبی ایتوب حتی رسول الله دنده آلدلهقن بلدره تورغان سوزلر سوزلیلر. یا هو قدر دشمن اگر اش سز دیکان کبی هم ابو العلاء دیکان کبی بولسه جناب اللانک ارسال یعنی رسل یارمه سنک همده جناب اللهنک بولامرنی قیلنکر بولامرنی فوینکزدیه؟ خطابنده نه معنا قالدور. بو اورون اوزون فکری تورغان اورون بولدفندان بو فکرنی قارلر مه حواله همده توصیه قیلهمن. منه شولای بولغاج باب اجتیاد مسدود دیکان کشیکا کندنکده کوناره آلهما. ساق کوساک کونارو برده معرفه علامتی توکل بونی کده بولسه حماقت دیرلر. اویلاب قارانکز ثلی! اگر موسی فکرنچه ابو العلاء فکرنچه باب اجتیاد مسدود بولماسه حاضرگی عصر ملتی هر برسی کندسون عقلی دیو دعوی قیلله دور. بر آدم ناپیاز سز کندسون مجنونکا نسبت بیرگان. شولای هر کم کندسون کامل عقلی کوروب: بن کندم عاقل نیگه اولگی اماماره اتباع قیلیم، نیک موسیغه نیک فلانقه ایاریم دیب عقلنک تفاوتی حسبلی کشی صاین بر بر مذهب بر یول آچوب حدبلوغغه ایرشمان مالایلر دین اسلامنی وشریعة محمدیهنی واقلاب پارچهلاب بتروی کون کبی ظاهر. شوننک کبی بولور. مثلاً بر مملکت بر ایپران تورلقنی آنده ده موندده آفطانومیه بیروب آیروب واقلاب بتر-

سهلر بو مملکتده کوب می قوه کوبی اتحاد قالور البته شوننک کبی ابو العلاء کبی لرنک سوزن مصلحت کوروب هر احکام شرعیه لارنی عقانکا صالحانک دین وشریعتده شویله بولاچاق. علی الخصوص بز کند آرمزده دعوی اجتیاد قیلوب یوروچیلر مزنی قارا. ساق هر برسی باشقه ملتلی تقلید ایدوب تمدن دنیاوینی آلفه الوب تمدن اخرای دن کوز یومغا. نلرن کوررمز. حالبوکه بوسی عین اجتیادغه منافی بولغان حقن انحراف بولدفندن بزده بوندی لارنک دعوی اجتیاد لربن تصدیق قیلو دین وشریعتنی آفطانومیه بیروب واطوب بترونی جوازین تصدیق قیلوز بوله دور. وننک صونکنده بز غایت یاشرین بلکه قارانغی تون کبی مستور بولغان انساننی غایت هلاک قیلله تورغان هوی خواطر بار! کوب آدم لری بولدان چقاران بو هوی البته بزده استیعاب قیلسه برده عجب دگل! خیر بلکه ایتکان ایتور: بز هوی برله عقلنی فرق قیلله مز دیب بوسی ده برده وجودی ممکن بولمغان نرسه. چونکه اولتندانوک کیلکان ملتار آراسنده مجرد کندلک لربندانگنه هوی دن عقلنی آیروب آلا آلفانلر می؟ خیر بوده بر زمانده بیلله وجود بولدی بوق. لکن آیره لار شرع کتاب سنه برلن. منه حاضرده برده کتاب سنهنی واحماع اصحاب والتابعین لری حقیقی کوز ایله فارامای بلکه جعلی کوز ایله گنه قاردفلریندن حجاب ماده سنک، تشبه، ماده سنک ترکی جمعه خطبه لری ماده. سنه، صورة ذی روح ماده سنده، زکات وصدق و واجبه لری بلا قبض مصرف بطریق الاباحه جمعیه خیریه صاندقلرته صالحو ماده سنده، اقبح القبایح ومهلك دین وملت بولان تیاتر وداییات کچه لری ماده سنده مدة سفر بولغان بیرلرگا یاش خاتن قزلرنی بلا زوج یا بلا محرم چقارو ماده سنده وبو کبی نچه نوع دین وملت مزه نقیصه کیتره تورغان نرسه لرده برده کتاب سنه کا واجماع فقهاء لره فارامی شریعتنی مجرد هوی لری

ايله نشر قىلدىلار. يعنى كندهوى اروون عقل ديب خيال خام قىلوت بىر عالم اسلامغه اوت سالدىلار. دىرست زمانه زمانه انقلاب! بونده اشده يوق! لىكن مامورات شر عيه لرده انقلاب صورته توتتى. همده بيت كندىكزه بيك آچق معلوم! مهتهد بولماقغه چمىج شروط چىلد. قندىن صونك ثقه لىكنده مسلم الكىل بولورغه كىرهك. وهىچده شائبه انحراف كىبى نرسه كور نىماسىلا كىرهك. حالبوكه بو عصر مدعى اجتهادلىرى نارساق بعضىسى نىك فسقى هر كىمه ظاهر وبعضىسى مستور. بولاره نيچىك ملت اسلاميه لارنىك دينى واسلاميت وشريعتنى كىفى ما يشاء انقلاب قىلورغه وجدانلىرى مساعده قىلسون! موندان لارنىك امور دينيه ده توكل امور دنياورده شهادتلىرى مقبول توكل. بز بونى برده ادله نقليه كىتر مى يازمه زانا موسى افندى شايد ادله نقليه لىرى اعتبارغه الورلى بولسه كندىسى كورر يوق. اكر ابو العلاءغه اياروب ادله نقليه لىرى قبولدىن استىكاف قىلسه بزىم آنى يازومزده بر ثره ده يوق. عبدالرحمن فخر الكدى نىك «فلسفه دن بر قطعه» نام اثر نده كى. حضرت لىر! زىهار بولارى ردكا طرشىكز لىكن ميزان عقل برلان فكر نىكزنىك خدمتى ايله رد قىلنىكز يوقسه بو فرقه لار ادله نقليه لىرى قبول اىتما سىلر دىدىكى سوزى بزىم بو سوزمه سند وقو تدور بيك عجب بيت!

موسى افندى كىبى ذاته بو قدر كندىسىنىك نصل عمل قىلدىقن اويلامى فكر لىمى كندىسىنىك سوزن كند سىنىك اشىنه تناقض ايتوب هر بر ملتكا مهتهدىن اسلاف لره تقليد قىلماقغه توصيه قىلده صونكره كند سى مسلكىنه موافق بولماق ابو العلاء كىبى صو فر زىندىقغه تقليد قىلده دور. بوده مى انسانيت بوده مى وجدان؟
 آخرى وار. س.

وقفیه صورتی

۱۸۹۸ نچى يلدە اييولنىك ۱۷ نچى كوننده بز توبانده امضا قىلغوچىلار اورنبورغنىك پىروى

گىلدى كوپىتصار ندىن احمد وعبدالعنى ومحمود محمد على اوغللىرى حسينغىلر اورنبورغ شهرنىك خالص ملك مزدن ۱۸۹۱ نچى يلدە بنا ايدلمش آلتنچى نومبرلى طاش مسجدنى ايشىك آلدى اورنى ايلان برابر جماعت مسلمين كه مسجد اولمق اوچون ينه مسجدنىك قبله طرفندهغى ايشىك آلدىنى توبانك پلانينه قاراب حدود وعفتى بيان ايدىلجىك ۱۸۹۱ نچى يلك آچىلوب مدرسۀ حسينيه اسميله بالالار اوفودله كلىمش طاش مدرسۀ هم بر طاش فلىگرنى اچىك مسلمان بالالرىنى تعليم وترىبه ايتىك اوچون ينه شرق طرفندن مذكور مدرسۀ كه متصل حدودى بيان ايدوله چىك ايشىك آلدىنى اوستىك گى بىزالرى ايلان مدرسۀ فائده سىنه اولمق اوچون دخى مسجدنىك نوياش چغشى طرفندىغى حدود وصفتى بيان ايدىلجىك ايشىك آلدىنى آغاچدن بنا ايدلمش اوبى مذكور مسجدنىك امامينه تورمق اوچون طاش فىليگرنى مدرسۀ فائده سىنه اولمق دىو ينه پلاننىغى حدود وصفتى كورساتلمش مكارىده كى پادشورىه نومبرلىرى داخودى مسجد ومدرسۀ مزنىك ترىبه سىنه توتلمق اوچون دىو مذكور ملك يورطلرىك بارچه سنى عقلمز سلامت وتصر فمز نافذ وقتده حسن اختيار مز ايلان حسبۀ لله صدقۀ ابدىه ايتىك اوشبو شرطلر ايلان:

۱ نچى - هر يلك كىلگان داخوتدىن آلتنى يوز سوم پادشورىدىك تعمير اتنه صرف ايدىلور.

۲ نچى - بر ملك اوچىوز اونىش سوم مدرسۀ نىك تعمير ينه واوتون كىبى راسخودينه صرف ايدىلور.

۳ نچى - ايكى يوز يتمش بش سوم مسجدنىك تعمير ينه واوتون وشم كىبى اورنلرىنه صرف ايدىلور.

۴ نچى - اوچ ملك ايكى يوز ايللى سوم امام ومدرس ومعلملر معاشينه صرف ايدىلور.

۵ نچى - بر ملك بشيور سوم شاكردلرنىك آش اسبابنه صرف ايدىلور.

۶ نچى - سىكز يوز سوم قونوب اوفوچى شاكرد لرنىك كىوم راسخودينه صرف ايدىلور.

۷نچى - ايكى يوز سوم مدرسه نك اوقو اسبابنه صرف ايديلور.

۸نچى - اوچيوز سوم قدرلىسى دوكتور هم دوغنه صرف ايديلور.

۹نچى - يوز سبكن سوم شول مسجدنك مؤذينه ويرلور.

۱۰نچى - بر مك دورت يوز اوتوز سوم مدير و بليستيتل مبصر و خدمتچيلرگه صرف ايديلور.

۱۱نچى - بر يوز ايللى سوم كر يوچى و صا چتراش و قار اولجى كنى اورنلرغه صرف ايديلور.

۱۲نچى - يوقاريك مذكور تخمينا يوز مك سوم اق و هر يلدن اون مك سوم داخود بيره طورغان ملكمزننى صدقه ايدوب اداره و تصرف ايتمك ايچون اورنبرغنك معتبر مسلمانلرندن اون كشى حسينقلر فاميلياسندن ايكى كشى مجموعى اون ايكى كشىنى متولى قىلدق.

مذكور آدملىر:

۱۳نچى - اون ايكى كشىنك برسى اوشبومسجد نك امامى و برسى مدرسه نك مديرى بولوب قالغانلرى اوزمى سلامت وقتك اوز طرفمزدن سايلانوب قويولغان كشىلر بولور.

۱۴نچى - اگر اون ايكى كشىنك برسى وفات بولسه ياكه يوق بولسه قالغان اونبر كشى يارارلىق آدمنى سايلاب قويه تورغان بولورلر.

۱۵نچى - شول اون ايكى كشى اتفاقلىرى ايلان مكاريه داخوتنى آلوب صرف ايتوگه مقتدر برىخشى آدمنى اوز آرالرنى سايلاب بليستيتل تعيين ايدرلر لكن بو كشى اوزيمى سلامت وقتده برىمى اولوب وفاتمى صوكنده مستحق كشى بولسه اوز فاميليامى دن اولور اول بليستيتل بولغان آدم اونبر اعضا طرفندن بكيل بولوب بارچه صدقه يورطلرنى و مدرسه نك خارچى اشلىرىنى قارامقك خواجه صابالور. پادشوريه نك تعميراتنى داخود و راصخودينى و مدرسه نك تعمير

۱۶نچى - معلملردن برسى يوق بولسه اون ايكى كشى قالغان معلملر نك رايى و مناسب كورولرى ايلان معلملككه مقتدر آدمنى انتخاب ايدرلر.

۱۷نچى - متولى بولغان كشىلر بليستيتل نك خبر بىروى بوينجه حاجت بولغان صاين مدرسه ده تعيين ايدىلغان اورنغه جيولشوب مدرسه اشلىرىنى مذاكره ايدرلر اگر بر ضرور ماده ده بارچهسى حاضر بولما سىلر آلتى كشى برله امام بولسه اش كور بولور.

۱۸نچى - مدرسه نك اچنك بولغان اشلىرىنى قارامق و بليستيتل دن كىلگان آقچىلرنى تعيين ايدىلگان اورن لرينه تومتق ايچون بر مدير تعيين ايديلور.

۱۹نچى - شاگردلر ايلان برگه يوروب نظارت ايتمك ايچون ايكى مبصر م مدرسه خدمتينه مخصوص خدمتچيلر ايلان آشچى تعيين ايديلور.

۲۰نچى - اگر معلملردن برينك معلملككه عدم صلاحيتى تبين ايتسه مدير بليستيتل واسطه سيله اعضالرغه بيلديريلوب آنلر نك قراريله معلملكدن چيقاريلور.

۲۱نچى - يوقاريك تقسيم و تعيين ايدىلگان مقدار مصرفلردن برسینه زياده ويا نقصان كيله چك اولسه مدير و معلملر نك مشورتى ايله برسى ايكنچيسينى، توتوله بيلور. اگر آرتوب قالغان داخود برسسه زاپاصنى كاپيتال ايتوب صاقلانور.

۲۸نچى - بليستيتيل يا كه متوليلردن برسينك اشكه يارامازاغى ظاهر بولسه فالغان اونبر كشينك مشورتى ايلان چغاريلوب اورنينه معتبر كشى تعيين ايديلور.

۲۹نچى - مدرسه وقفندن كيلگان آچه هر وقت بانقده توروب كيراك بولغان وقتده آلنور.

۳۰نچى - مسجددن غيرى بنالر بارچهسى استرا خاويت ايتولور. امضالرى اصلنده در. اداره

ايشته بو محمود باينك (فرياد وتأسف) نام مقاله سنده آغليهرق بيان ايتديكى ماللرننك شريعت بو. ينچه شولاي تيوشلى ديب بعض ملالر طرفذن تر. نيب فيلنوب ياصالغان وصاحب الخيراتلرنك اوچو. سينكده قول قويغان وفقه لارينك صورتيدر. حاضرکه بز بو وفقهده صراحت (وقف فيلدى) ديكان سوز بارمى؟ ياخود منهبزده معتبر بولغان كتب فقيهه نك الفاظ الوقفنى بيان ايتدكلرى باب يا فصلده " منه بو الفاظ وقفندن در " ديكان سوزلرننك برسى كنه بولسون بو وفقهده بارمى؟ سوالى ايله كنه قناعتلنوب اوز فكر مرنى بيان فيلونى صونكشى نومير لرغه تاخير ايتدك.

تنبیه

اوتكان نومردن ما بعد

جدول خطايا في مصاحف ترجمان

رقم	خطا	صواب	صحيفه	سطر
۱	أَرَيْتَ	أَرَأَيْتَ	۲۵۰	۱
۲	تَسْكُنُوْا	تَسْكُنُونَ	۳۳۰	۴
۳	وَمِنْ آتِهِ	وَمِنْ آيَاتِهِ	۳۰۹	۱۵
۴	وَكَانُوا حَقًّا	وَكَانَ حَقًّا	۳۴۲	۱۰

۲۲نچى - مدرسه مز اولگى كى اون سنه لك اولوب درسلى اوقومق ويازمق وعلوم عربيه وشرعيه ايلان فائدهلى فنلر اولور.

۲۳نچى - مدرسه نك داخلى اشلىرى ودرس پروگراملى طرفمزدن تصديق اولنمش مدرسه نظا منامه سينه موافق يورتلور. ناكاه بعض درسلىرى يا كه فنلرنى تبديل و تغيير ايتمك لازم كلسه مدير و امام و مدرس و معلملرنك مشورتى و آنلرننك قرارى ايلان تبديل اولنور.

۲۴نچى - مدرسه تربيه سينه اوقوغه مستعد هر صنف مسلمان بالالرنندن سكسان شاگرد آلنور اكر اكر اوز مصرفيله كره تورغانلر بولسه ياتا تور غان اورنغه فاراب ممكن مقدار قونارغه آلنور ينه درسخانه نك استيعابنه كوره قونوچيلر نسبتنده شهر بالالرنندن يروچى شاگردلر آلنور چيئندن كيلگان شاگردلر ياراغان صنفنه امتحان ايلان قبول اولنور و ممكن مرتبه عربى صنفقه آلنور.

۲۵نچى - امام امام بولغان مدتك مخصوص اويك توروب هر كون مدرسه ده ايكي درس اوقرتنه تورغان بولور.

اگر درس اوقوتماسه تعيين ايدلگان معاشى ويرلمز اوشانداق مؤذن مسجدنى ياقوب تازارتوب تورسه تعيين ايدلگان معاشنى تمام آلور. اكر ياقماز ايسه ثلثاننى آلوب بر ثلثينه بشقه خدمتچى آلنور.

۲۶نچى - حاضرگه چاقلى اوقولوب كيلگان اوچ تدبيلينيه لى روسكى كلاص اوچون مدرسه دائره. سنده گى يورطلردن اوچ بولمه لى بر اوى تعيين ايديلور.

۲۷نچى - هر يلك كيلگان داخوت تعيين ايدلگان رنلردن وچمالى راسخوددن آرنديسه زاپاصنى صو ده جيولوب مسجد و مدرسه آچهسى اسمنده بانقده غه آلنور.

۴	۹۷	فی الاثم	بِالْاِثْمِ	۲۷	۱۰	۳۸۳	حَسَنٌ	وَحَسَنٌ	۵
۸	۹۲	لَا قَتْلَكَ	لَا قَتْلَكَ	۲۸	۶	۳۹۰	قَدْ قَالَهَا	قَدْ قَالَ لَهَا	۶
۶	۲۸۱	فَامَلَيْتَ	بوز لوب توشکانلر	۲۹	۳	۳۹۳	لِيَاخُذُوهُ	لِيَاخُذُوهُ	۷
۱۳	۱۰۷	حَيَاتِنَا		۳۰	۵	۴۰۲	وَجَلُّوْهُمْ	وَجَلُّوْهُمْ	۸
۵	۲۶۹	بَلْ هُوَ		۳۱	۸	۴۲۹	أَعْمَى	أَعْمَى	۹
					۵	۴۳۶	أَيُّبٌ	أَيُّبٌ	۱۰
					۹	۴۶۲	سَبِيحٌ	سَبِيحٌ	۱۱
					۱۴	۴۶۷	الْكَفَّارُ	الْكَفَّارُ	۱۲
					۷	۶۰	نَعْلَمُ	نَعْلَمُ	۱۳
					۸	۲۷۱	فَلَا تَسْتَعْجِلُونَ	فَلَا تَسْتَعْجِلُونَ	۱۴
					۶	۳۵۸	اللَّهُ	اللَّهُ	۱۵
					۹	۳۳۰	مَنْ	مَنْ	۱۶
					۴	۱۶۳	الْقَوْمِ	الْقَوْمِ	۱۷
					۶	۲۵۵	تُسَاقَطُ	تُسَاقَطُ	۱۸
					۵	۲۷۴	سَلِيمَانَ	سَلِيمَانَ	۱۹
					۵	۳۴۵	أَوْفِي	أَوْفِي	۲۰
					۱۱	۳۴۶	وَأَنَّ	وَأَنَّ	۲۱
					۱۵	۴۰۶	مِنَ الَّذِينَ	مِنَ الَّذِينَ	۲۲
					۱۳	۴۹۷	ثَلَاثٌ	ثَلَاثٌ	۲۳
					۱	۳۱۸	كُنْتُ	كُنْتُ	۲۴
							تَدْعُونَ	تَدْعُونَ	۲۵
					۴	۴۸۰	فَلَا تَطْعَمُ	فَلَا تَطْعَمُ	۲۶

بوجهله دن (ایتونی) لفظی (ائتونی) یازلمشدر فقط بونک
 ایلله (تَدْعُونَ) لفظ لرینک صحیفه لری اصل جبع ایدلمش
 کاغدگه یازنماش.
 بولاردن بعضاری هر نه قدر خطاً فاحش اولمسه دهر سوم
 معمواهگه مخالف اولدقندن جدولگه درج ایدلدی.
 اشته بنم مطلع اولدقم خطالر بو قدردر احتمال
 باشقه لار دها زیاده سینه مطلع اولمشلاردر یا که
 اولورلار . امام ثوبان غلمانی.
 اداره
 فاضل محترم غلمانی جنابلرینک تنظیم ایتمش اولد
 یغی اشبو جدولده ترتیب و تنسیق ارقام صحایفه اهتمام
 ایدلمدیکندن گر چه بو وظیفه اداره مز معاید ایسه ده زیاده
 ده مشغولیت زمانه تصادف ایتدیکندن علی حاله درج
 ایدلدی. قارئین کرام حضرتک عفو عالیلری استر
 حام اولنور.

قل الحق ولو كان مرا

یعنی آچیده اولسه حقنی سویله بیورلمشدر.
 فاضل محترم محرر افندی جنابلری!
 گر چه بن طومسکی مسلمانلری ایچره سندن عادی
 گنه بر مسلمان ایسمده دین اسلام ایلله مشرف
 اولدیغمدن شریعت اسلامیه نی تحفیق قیلوچیلر هر
 وقت اسلامیت نامندن (پروتیست) یعنی بایکوت

اعلان قیلمایه، و آنلر حقنده سویلامیه کندمی حقلی بله من شوکار بنا : بو یلارده بزیم طومسکیده خاتون قزلرینی صوبرانیه، و تیاتر لر گه یورتک شائع اوند یغی کبی، معلم اسمن کوترن افندیلر ده بزم جهالتمز دن استفاده ایدرک، اسلامیتی بر طرفغه قویوب آقچهغنه توپلاماق مقصدیله صوبرانیهلرده ویچر، واسپیکتا کل یاصاماق ایچون مسلمان بالارینک درس لرین توقتاتوب نچه کوناره دک مدرسهده غار مونیله و مار جدر ایله ریپیتیفسیه یاصاولاری بتونلای شریعتکه مخالف اولوب، اسلامیتک انقراضنهغنه سعی قیلو اولدیغندن، بو خصوصه حقیقتنی کوسترمک ایچون اونکان کونلرنگ بر سینده یکشنبه جمعیتیزده کندی مکریمی آهالیگه عرض قیلیمش ایدم.

آهالیدنده طبیعتلری سلیم، و فکرلری آچق ذاتلر بکا مشارکت ایدوب فوزغاتلیمش مسئلهیه اهمیت ویرمیش لر ایدی.

لکن بن بوندنصوگره معلملردن بری ایله توغری کلوب شو مسئله حقنه تکرار مکالمهده بولندم. آرمزده اولان سوزلرینی قارئین کرام دوازه قیله بلور دیه حاصلن بو اورنده یازمایه معقول کوردم. معلم افندی ... «بتون طومسکیک کابینیت، و صوبرانیهلرده تانصا وات ایدوچی خاتون قزلردن ۵-۶غنه عدد وار ایکن آگار نه ایچون او قدر سعی قیلیمش، بزیم قازانده ایسه اولغنه دگل الان مسلمانلردن فاحشه خانهلرده وار لکن بر اونکده او قدر سعی قیلدیغن کورمدم دیور بن معلم افندیکن شو سوزندن مایوس اولوب، نه دیه گه بلمدگدن او یله ایسه سزنگ مقصد گزده بزیم طومسکیک فاحشه خانه آچدرمق ایکن دیه به مجبور اولدم.

ایشته بن شو مکتوبینی یازمقدن مقصدم هیچ عداوت و باشقه بر مناسبت ایله اولمایوب بلکه عین حقیقتنی میدانه قویوب مسلمان قردشلمنگ بصیرت کوزارین آچولرینی تلاب، مجله گز مجله اسلامیه اولدیغندن مسالک گزه موافق ایسه بو مکتوبمه، و آشاغیدهغی بر نچه نظم لریه «دین و معیشت» مجله گزده اورن دیروب درج قیلیمقکزی متواضعانه رجأ واسترحام دیدیورم.

مناجات

بن مناجات باشلاغچه
سزکه بر آز سوزم وار
تیره یاقعه بر فاره غز
خدا بیرگان کوزک وار
بو کونکی کون نیت ایتدم
بن مناجات یازمناغه

حق تعالی رحمتی کوب
توغری یولغه صالحه
یا الہی مستعان سن
صافله احمد امتون

طوم قالاده بعضی آدم
بتره اسلام مانون
محمدنک حقی ایچون
هم جمیع الانبیاء -

بارجه موعمن مسلمانی
صافله توغری یولگا
سن کریم سن سن رحیم سن
سن غفور سن سن جلیل

شہیدلرنک قانی ایچون
صافله اسلامنی جلیل
ای جماعت سزاره -
اوتنچلی سوزلریم -
سزنی کوروب ایتورگه
اویالادر یوزلریم

ای جماعت اویلاماگز
یازمدم دشمن بولوب
قایسی آدم عبت آلور
ایشتوب، قایسی اوقوب

سلام بولسون دعاء ایلان
حضرت مز حمزه گه
بوندین صوگره بارچه بولغان
طوم ده، معلم لره

هر برینه یوزمنک رحمت -
خلق غه وعظ ایتکانگه
یارامغان اش لرونی

توغرى كوزگه بر گانگه
 فايو برسى بعضى آدم
 اشرون هيچ ايتمايدر
 معلم لر بو باي ديوب
 هيچ بر نرسه كورمايدر
 باي آدمك خاطر ين صفالاب
 سوز ايتورگه فور قالر
 كوروب عيبن كورمگان تيك
 اچكه يشروب توتالر
 طوم قالاده بعضى اويلار
 موني نه حق يازغان ديب
 اوزى كورماي هيچ كم ايتماس
 بنم بالام آزغان ديب
 بعضى آدم رحمت اوقور
 بن مناجات يازغانغه
 بعضيلرى كوره آلماز
 كوزكه توغرى بر گانگه
 اى جماعت طكلاگز
 بن يازاسى سوزلرم
 يارامغان اشنى كورگچ
 نيچوك چدار يوزلرك
 آخري وار حسن الدين دويدوف

تورلى خبرلر

قانلى بر فاجعه

ياكه

وحشت ثمره سى دهشت

داغستان اوبلوستى شهر قاضى قوموق جوارنك
 (شاهه كره) قريه سنده غايت آيانچلى وحشت آميز
 قانلى بر واقعه اولوب اون دورت كشى نك حياتنه
 خاتمه چيكلو ايله نتيجه لشمشدر.
 واقعه شويله چه جريان ايتمشدر؛ مذكور قريه
 استار شيناسى محمد محمودف قداسى صوديه رمضان
 محمود اوغلى نك كچوك قزىنى ياقنلر نندن برينه ياو
 چيلا ب جواب رد آنچه اوغلى نك تحت نكادنه اولان
 صوديه نك بيوك قزىنى طلاق ايتدر مشدر.

استار شينانك اوغلى بر كون نره ده ر زوجة
 مطلقه سنى آناسيله اوچ ادب تحقيرات و تجاوزانده
 بولنور.
 بونى خبر آلان صوديه رمضان اوغلى جماعتى
 چييارق استار شينانك اوغلى دعوت ايدر.
 بو دعوت استار شينا محمد محمود اوغلى نك كبر
 نفسنه دو قونمش اولهالى كه حكيم كونى كورگى نك كيوم
 آستنه ياشروب آلوب كلديكى بپردانكه ايله آطوب
 زواللى صوديه نى بتون حاضر دن آلدنده قتل ايتمش،
 صوديه نك اوغلى قاتل استار شينا محمد محمودف و اوغلى
 ريژالويدن آطوب (۴ دفعه) بيره سر به مشدر.
 اوته گى طرفك اقربا و تعلقاتى اشدن خبر آلهرق
 كلوب بر معار بهيه باشلامشدر. والحاصل بر قيامت
 قوباره رقى ايكي طرفدان اون بر اير، اوچ خاتون
 اولهرق اون دورت كشى نك حياتنه خاتمه چيكلوب،
 وبتون قريه بالا، چاغجا جانخر اش آواز ايله قاچمشدر
 موتالر ير لرنده بر تاو لك ياتوب ايكنچى كون جوار
 قريه لردن كلانلر طرفندن جيولوب دفن ايدلشدر.
 آه!... نه زمان عالم اسلام اوزرندن كوتار لور
 ايكان بو وحشت؟ ...

بيليم!!!

ونه زمان بزم صنف بو كى وحشيلكنك اوگنى
 آلماغه اجتهاد ايدچكلر؟ بيليم بيليم! ...
 اشته قاتلك، پالاچلق، جلادلك بودر ها!
 بوننده عين اسلاميت و انسانيت هم محافظه ناموس
 ديرلر مى؟
 اسميرتنى كازنا.

صانسيال ده موقرات فرقه سينه، كاپيلنى زاوود
 اشچيلر نندن ۱۴۵ امضا ايله اسميرتنى كازنا عليه نه
 پروتيسست بير لكان. اولگى بير لكانلرى ايله مجهو
 عى ۲۰۲۵ امضا اولمشدر.
 نالوغ.

تماكى كاغذينه نالوغ آرتدرو حقه نه غى نظام بو
 يل ماى باشندن اعتبارا اجرا ايديله باشلايه جقدر. بو
 نظام غ. دوما و صاؤيت طرفندن تصديق ايدلگان
 ايدى.

باندير ولسز گيلزه و تماكى كاغذينه مالك بولغان

سوداگرلرگه ساتوب بترو ایچون ایکی هفته مدت ویرلمشدر .

خارجی خبرلر

ترکیه

۱۱نجی آپریلده کامیتیت دسگری شهرگه ایکی طرفدن کرگانلر. تیمور یولی ایله کرگانلری استامبول آرقلی اوتوب غلطه ایله استامبول آراسندهغی کوپرنی، غلطه نی وبك اوغلی نی آغانلر. سفارتخانه، بانقه و غاستینسه لرغه قار اولر قویغانلر. روس سفارتخانه سنی اوتوز قدر سلانیک عسگری محافظه این. اورام لرده سلانیک ژاندارم لری یوری. شهر نیده سلانیک عسگری محافظه ایته.

ایکنچی قسم، ششلی آرقلی بیوکدره یولی ایله شهرگه کرگانلر. یلدز سرایی یولنده واقع طاش قشله و تقسیم کازارمه لرندهغی عسکرلر بونلرغه قارشلی طورغانلر. اوچ ساعت صوگره هر ایکی کازارمه نی سلانیک عسکرلری آغانلر. هر ایکی طرفدن ئولگان وجر احتلانگان کیشیلر کوبدر.

بوندرنصکره یلدز سرایی احاطه ایدوب آغانلر. ۱۲نجی آپریلده کوندر ساعت بشلرده یلدز سراینک آق فلاک کوتاریلوب تسلیم علامتی کورساتلکاچ آتشو لربتکان. یلدزدهغی عسکرلردن ۱۵۰۰ قدر لیسلی تسلیم اولنوب سرایدن چققانلر. سرایده قانغانلردن ۲۰۰۰ قدر لیسلی طرایبه دیکان یرگه طوغری قاپسه لرده طرایبه طرفاری سلانیک عسکرلری قولنده بو. آغانلقدن آنلرده تسلیم ایدلمشدر. کامیتیت عسکرلردن یوز قدر هلاک بولغان. صوغش اثناسنه، اتقاق اوله رق آمریکا سفارتخانه سی ترجمانی جراثملنوب اجنبیلردن بر ایکی کیشی اولگان.

اوروپا تیمور یولی خطنده وایوننی پویزدلرگه یوری. بونلر کامیتیت عسکرینه یاردم ایتارگه عسکر کیتره لر.

سلطان بانددهغی صالدا تله قاپوب بتکانلر. آنلر اورنینه سلانیک عسکرلری یرلشکانلر. طاش قشله تقسیم کازارمه لری بیک استینالری یرلکان. یاقندهغی

اویلرده بر آرز خراب اولغان.

۱۳نجی آپریلده اوراملرده طنجلق. اهالی کیچ ساعت سکزدن صوگ اوراملرده هیچ کورنمکان. کیچ بر نیچه کیشیلر نی حبس ایتکانلر. بونلر آراسنده «اقدام» و «میزان» غزته سی محررلریده حبس ایدلکانلر. بیک کوب سوخته لرده حبس ایدلکانلر. استانبولده فتحیه مدرسه سنده ساکن سوخته لر کامیتیت عسکرینه قارشلی سلاح برله قارشلی طورغانلر مدرسه یرلکان. سوخته لر «واینی قلوب» قه بومبا طاشلاغانلر. یخشلی غنه شار طلاغان. عسکرلر قلوبنی احاطه ایدوب سوخته لرنی اوترگانلر. حبس ایدلکان لرنک همه سی واینو-پولیووی صودقه ویریلچکدر. کامیتیت، عسکرلرنک حرکتی بزم قوشومز برلن دگل بلکه عسکرلر خاقنک ایسته دیکارینی صوراب اوز باشلرنجه حرکت ایتلر کامیتیت باری شهرنی طنچ لاندروب عصیان چغاروغه سبب بولغانلرغه جزا ویرمک ایچون گنه حرکت ایته» دیب غزته لرده اعلان ایتکانلر. ناتسیونالنی صابرانیه ایاستفانوس دن استامبولغه کوچکان. آنده بر مجلس یاصاللاچقدر.

ایرته برلن ساعت اونده مجلس یاصاللمشدر. بونک هیچ کمینی کرتیلر. مجلسده بر نیچه سیناتورلر ایله دیپوتاتلرنک سلطانی تختدن توشرو حقددهغی عرضنا مهاری مذاکره ایدیلچکدر. ندیه قرار ویردیکلری حاضرگه معلوم توکلدر.

شیخ الاسلامده بوکاراضی اولمش ایهش. شیخ الاشلامغه بونک حقدده فتوی حاضرلرگه قوشقانلر. سلطانتک نلاوی بو نیچه یلدز سرایند بر باتالیون ماکیدونیا عسگری یرلشدرلمشدر.

هر نه قدر غزته لرنک همه سیده بو صوگفی اختلا لرنک بولوی ترکیه ده اداره مشروطه نی بتروب ایسکی اداره نی قایتارویچون دیسه لرده بو خبر طوغری اولمیوب بلکه «اتحاد وترقی» جمعیتی نک حکومتنک هر اشینه فانتاشوینی بتروب شریعت حکملرینی اجرا اوچون بولدیغی معلوم اولدی.

ذات شاهانه نک حریتنی و اداره مشروطه نی بترو گه نیتی اولدیغی کبی اختلالچیلرنک ده بونلرنی بتروگه اصلا نیتلری یوقدر. بونلر اداره مشروطه

نك و حريتنك دوامنى چن كوكلدن تليئر . يالكز «اتحاد وترق» جمعيتى نك وظيفه سنى بر آز تحديده ايتما كچى بولالار . فى الحقيقة اتحاد وترق جمعيتى بو خصوصه پك ايلرويه كيتدى . حكومتك هر اشينه قاتناشدى ، اعتراض ايندى . هر اشنى اوزلرى تلا- كانچه اشلامكچى بولدى . علمائى شريعتنى چيت گا قافدى . حتى شريعت كه بر ارمنى ديپوتات نك رعا- يهسى قدرده رعايه ايتمى اول ارمنى «حكومت ، حكومت اسلاميه اوايدىغندن مجاسده قار الاچق هر مسئله حقنده علمائى فكرينى استمزاج ايدر گه كيرك باخصوص وقف مسئلهسى كى شريعى بر مسئلهنى علمادن مركب بر كامسيه قارا مقينه حواله ايتار گه كيرك» ديكان ايدى . بونك بو سوزينه اهميت بيرلمدى . قبول ايدامدى . ايشتنه بونك كى بر نيچه مسئله لردن اوترى اختلال چقمشدر ..

ايشته سياستده ميارت كاله كسب ايتمش كامله پاشانك «سز ملتىك ببعوثى سكر . حكومت دكاسكر . حكومتك هر اشينه قاتناشه آماز سكر . هر نه قدر حكومت عمومى اشلرده ملت مجلسينك فكرينه تابع بولسهده خصوصى اشلرده اوزينكده تدبيرى بولورغه تيوشلى يوقسه مملكتده مركزيت قالماز» ديكان سوزى پك دوغرى سوز بولوب چقدى سلطانك تختدن تشريلوى .

۱۳ آپريل كوندز ساعت برده ويريلن تيليغرام لره نظرا سر ايدىغى عسكرلر و سلطاننى خصوصى صافلى طورغان عسكرلر تسليم اولمشلردر . كو بيسى حبس ايدلگان . عسكرلر كىچ يلدز سر اينه كرگانلر ناتسياناننى صابرايه سلطاننى توشرو حقنده مجلس ياصى . سلطاننى توشرو گه قرار بيرگانلر . عسكرلر موزيقه ايله ايسكى سرايغه كيتمشلردر . آنده يكى سلطانك تخت گه اوطورو ، تكلفاتى اجرا اولنه چقدر . طوبخانه دن ، اوچ چيرك ساعت صوتكره يوزددر مرتبه طوب آتاچقلر در كه بوده يكى سلطانك تعيين ايديلويينه علامتدر . ساعت اوچده گى تيليغرام ۲ ساعت ۱۲ مينوتك ۱۰۱ طوب آتاراق سلطانك تختدن توشريلويى بيلدر مشدر .

۱۴ آپريل ايرته برلن ساعت سكرده محمد رشاد افندى «محمد خامس» اسميله تخت كه اوطرغان . محمد

رشاد افندى ۶۵ ياشنده در . يلدز سر اينده كيه سدهده فالهغان . بك اوغلى ، غلطه واستامبول ايراملرينى ، فلاك ايله زينت اسكانلر اهالى بيوك بر شوق برله اوراملرده يورى . يكى سلطان ، ادارهمشروطه يه صادق قالاچغنى يه مين برله تا كيد ايتمشدر .

ساعت دورتلر ده ، يكى سلطان دكر برله استامبول طرفنه كيچكان . بولده خلق بيك آقشلاغانلر . عسكر لرده سلام طورغانلر . يكى مينسترلر نك اسپيسكهسى شوشى وشچه در . صدر اعظم لققه احمد رضا ، داخليه ناظر لغنه حلهى پاشا خارجه ناظر لغنه رفعت پاشا ، معارف ناظر لغنه طنين غزنهسى محررى حسين جاهدك ، ماليه ناظر لغنه ديپو- نات جواد بك تعيين ايديله چكلر مش .

اورنبورغ خبرلرى

محمود باى حسينف حضرتلرينه بالا خلاص عزيز عمرلر نكز گه بركات برلان دعالم قلدق وقت نك ۵۸۰ نچى نوميرنده مقاله نكزى كورب مخلص منكرلار بالاتفاق مسلم بولاب معاندلار كوزلرينه سورمه ايتوب تارتورغه دواغده تابا آماديلار حتى بش يوز دانه بولسهده صالوب بته چك ايدى الله تعه بالالار نكز نك مال ملكت دولت لرنكز نك راحتنى كوب فلسن بو سوزلر نكز بركاتنده رسول الله نك شفاعتى كون كى آشكار دور رحمت منك رحمت يارب خدا عزيز عمر لرنكز كه بركات ويروب بالالار نكز نك توفيق بخت لرنى زياده فلسن آمين بارك الله ذهنكز كه همتكز كه الله رضا بولسون بو فكر نكز كه اوچيوز مليون مسلمان سز لره دعا فلاچاندر خوش بز لاره دعاده قالدق . طهارة جانكار نكز اصلاحقه هول نمازى اوقورغه نظام الدين صادق

اداره دن جوايلر

فارغالى ده استاذ محترم داملا اسحق حضرت جنابارينه ! اوچ ايار مقدمده مجله يه درج ايتمك ايچون كو - ندرامش مقاله كزنى بعض بر سبيلره مبنى بو كونكه چه درج ايتمك ايدك . عفو عاليلر يكزى اوتنوب كيله چك نوميرغه درج ايتمك چكز انشاالله .

محررى فيض خان داودى

ناشرى محمدولى عبدالغنى اوغلى حسينوف